

МЕМОРАНДУМ ПРО СПІВПРАЦЮ

між Координаційним центром з надання правничої допомоги, Реєстром збитків, завданих агресією Російської Федерації проти України та Міністерством юстиції України

20 березня 2025 року

м. Київ, Україна

Координаційний центр з надання правничої допомоги (далі – Координаційний центр), в особі директора Баранова Олександра, який діє на підставі Положення про Координаційний центр з надання правничої допомоги, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 06 червня 2012 року № 504 «Про утворення Координаційного центру з надання правової допомоги та ліквідацію Центру правової реформи і законопроектних робіт при Міністерстві юстиції»,

Реєстр збитків, завданих агресією Російської Федерації проти України (далі – Реєстр збитків для України або Реєстр), в особі виконавчого директора Ключковського Маркіяна, який діє на підставі Статуту, прийнятого Резолюцією Комітету Міністрів Ради Європи CM/Res(2023)3 від 12 травня 2023 року,

Міністерство юстиції України (далі – Мін'юст), в особі Стефанішиної Ольги, Віце-прем'єр-міністра з питань європейської та євроатлантичної інтеграції України – Міністра юстиції України, а всі разом – Сторони,

беручи до уваги Резолюцію Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй A/RES/ES-11/5 від 14 листопада 2022 року «Сприяння здійсненню правового захисту і забезпечення відшкодування шкоди у зв'язку з агресією проти України», в якій визнається, зокрема, що Російська Федерація повинна нести відповідальність за наслідки всіх її міжнародно-протиправних дій в Україні або проти неї, включаючи відшкодування шкоди та будь-яких збитків, завданих такими діями, і зазначаючи, що ця Резолюція також визнає необхідність створення міжнародного механізму відшкодування збитків, втрати чи шкоди, та рекомендує створення у співпраці з Україною міжнародного реєстру збитків;

керуючись Резолюцією Комітету Міністрів Ради Європи CM/Res(2023)3 про встановлення Розширеної часткової угоди про Реєстр збитків, завданих агресією Російської Федерації проти України, від 12 травня 2023 року;

керуючись Конституцією України, Законом України «Про безоплатну правничу допомогу» (далі – Закон), Законом України «Про приєднання України до Розширеної часткової угоди про Реєстр збитків, завданих агресією Російської Федерації проти України», іншими нормативно-правовими актами, спрямованими на реалізацію та захист конституційних прав і свобод, а також прав осіб, що постраждали від збройної агресії Російської Федерації проти України;

усвідомлюючи необхідність забезпечення доступу громадян до якісної та своєчасної правничої допомоги;

прагнучи забезпечити максимальну ефективність здійснюваних заходів при досягненні спільних цілей;

уклали цей Меморандум про співпрацю (далі – Меморандум) про таке:

Стаття 1. Мета та загальні положення

1.1. Метою цього Меморандуму є координація зусиль Сторін, спрямованих на забезпечення доступу до безоплатної правничої допомоги та правничих послуг у зв'язку із поданням до Реєстру збитків для України заяв про відшкодування збитків, втрат чи шкоди, завданих, починаючи з 24 лютого 2022 року на території України в межах її міжнародно-визнаних кордонів, включаючи її територіальні води, міжнародно-протиправними діями Російської Федерації в Україні або проти України, і доказів до заяв (далі – заяви про відшкодування збитків), а також здійснення правопросвітництва щодо роботи Реєстру, його мандату, функцій та категорій заяв про відшкодування збитків, що можуть бути подані до Реєстру.

1.2. Предметом цього Меморандуму є спільна діяльність Сторін, спрямована на досягнення мети Меморандуму, шляхом реалізації напрямів співпраці, визначених цим Меморандумом.

1.3. Сторони мають намір забезпечувати всебічну взаємну підтримку для розвитку співробітництва та інформувати про заходи, спрямовані на його досягнення.

1.4. Для забезпечення виконання Меморандуму Сторони розвиватимуть свої відносини на засадах партнерства, максимального сприяння, відкритості і прозорості у своїй діяльності з урахуванням мандату Реєстру збитків для України, а також виходячи із завдань, порядку реалізації, обсягів надання безоплатної правничої допомоги, визначених Законом.

Стаття 2. Напрями співпраці

2.1. Для досягнення мети цього Меморандуму Сторони домовляються про співпрацю за такими напрямами:

- 2.1.1. надання Координаційним центром кваліфікованої безоплатної правничої допомоги та правничих послуг заявникам з метою сприяння поданню заяв про відшкодування збитків до Реєстру збитків для України;
  - 2.1.2. надання Координаційним центром безоплатної правничої та методичної допомоги органам виконавчої влади та органам місцевого самоврядування України з питань, що стосуються подання заяв про відшкодування до Реєстру збитків для України;
  - 2.1.3. сприяння Координаційному центру у виконанні завдань, покладених на систему надання безоплатної правничої допомоги чинним законодавством України, в частині надання правничої допомоги, правничих послуг та здійснення правопросвітництва щодо подання заяв про відшкодування до Реєстру збитків для України;
  - 2.1.4. напрацювання Сторонами інформаційно-довідкових матеріалів про Реєстр збитків для України та з метою надання правничої допомоги у зв'язку з поданням заяв до Реєстру;
  - 2.1.5. організація та проведення серії ознайомчих сесій для працівників системи безоплатної правничої допомоги, у тому числі тих, хто надає консультації на «гарячій лінії» системи безоплатної правничої допомоги, та адвокатів, які залучаються до надання безоплатної вторинної правничої допомоги, про Реєстр збитків для України, його мандат, роль та функції, категорії заяв та процедуру подання заяв до Реєстру;
  - 2.1.6. організація та проведення поглиблених тренінгів для працівників системи безоплатної правничої допомоги з питань подання заяв до Реєстру.
- 2.2. Сторони можуть визначити також інші напрями співпраці.

Стаття 3. Організація співпраці

- 3.1. З метою реалізації положень цього Меморандуму Сторони в межах наявних ресурсів:
  - 3.1.1. визначають контактних осіб для проведення консультацій і розроблення пропозицій щодо спільнотого виконання завдань та заходів, визначених цим Меморандумом;
  - 3.1.2. виконують свої зобов'язання як безпосередньо, так і через суб'єктів внутрішньої організаційної структури Сторін;
  - 3.1.3. проводять спільні заходи (робочі зустрічі, наради тощо) з метою обговорення питань, пов'язаних з реалізацією Сторонами положень Меморандуму;
  - 3.1.4. залучають до спільної діяльності представників органів державної влади, громадських організацій, наукових інституцій у межах, встановлених

нормативно-правовими актами України, правилами та положеннями Реєстру та домовленостями з ними;

3.1.5. здійснюють обмін відповідною інформацією, виходячи зі спільної ініціативи або за запитом однієї із Сторін з урахуванням правил та положень Реєстру;

3.1.6. беруть на себе зобов'язання зберігати конфіденційність інформації та не розголошувати персональні дані, що стали відомі у зв'язку з реалізацією Меморандуму, відповідно до вимог законодавства та правил та положень Реєстру;

3.1.7. використовують будь-які інші форми співпраці, що попередньо узгоджені Сторонами.

Стаття 4. Строк дії Меморандуму

4.1. Цей Меморандум набирає чинності з дня, наступного за днем його підписання Сторонами.

4.2. Цей Меморандум укладається строком на один рік.

4.3. Дія цього Меморандуму автоматично продовжується на наступний рік, якщо жодна зі Сторін не заявила про намір його припинити за 1 (один) місяць до спливу кожного річного строку.

Цей Меморандум може бути припинений за взаємною письмовою угодою Сторін.

4.4. У разі припинення дії цього Меморандуму заходи, які були розпочаті на підставі цього Меморандуму і не завершені протягом строку його дії, продовжуються і завершуються згідно з умовами, що були раніше погоджені Сторонами, за винятком, коли завершити ці заходи неможливо.

Стаття 5. Інші положення

5.1. Будь-які зміни чи доповнення до цього Меморандуму вносяться за письмовою згодою Сторін і стають його невід'ємною частиною.

5.2. Додаткові документи, плани заходів та додатки до цього Меморандуму є його невід'ємними частинами, якщо в них є посилання на цей Меморандум, вони викладені в письмовій формі та підписані Сторонами.

5.3. Сторони визначають уповноважених осіб, які здійснюють:

- а) координацію роботи під час погодження планів заходів та їх реалізації;
- б) вирішення практичних питань, які виникають у процесі виконання цього Меморандуму.

5.4. Сторони повідомляють одна одну про визначення та зміну уповноважених осіб шляхом направлення письмового повідомлення іншій Стороні.

З метою реалізації положень цього Меморандуму для досягнення визначеної мети Меморандуму уповноважені особи Мін'юсту та Координаційного центру також співпрацюють з Київським офісом Реєстру збитків для України, розташованого за адресою: вул. Іллінська, 8, під'їзд 5, поверх 3, 04070, м. Київ, kyiv.office@rod.coe.int.

5.5. Будь-які спірні питання щодо тлумачення або застосування положень цього Меморандуму вирішуються Сторонами шляхом проведення консультацій та досягненням взаємної згоди.

5.6. Цей Меморандум не покладає на Сторін, що його підписали, будь-яких фінансових зобов'язань.

5.7. Цей Меморандум укладений українською та англійською мовами у 3 (трьох) примірниках, що мають однакову юридичну силу, по одному примірнику кожній із Сторін.

Стаття 6. Реквізити Сторін

Координаційний
центр з надання
правничої допомоги

Реєстр збитків,
завданих агресією
Російської Федерації
проти України

Міністерство юстиції
України

Олександр Баранов

Маркіян Ключковський

Ольга Стефанішина

Директор

Виконавчий директор

Віце-прем'єр-міністр з
питань європейської та
евроатлантичної
інтеграції України –
Міністр юстиції
України

MEMORANDUM OF COOPERATION

between the Coordination Centre for Legal Aid Provision, the Register of Damage Caused by the Aggression of the Russian Federation against Ukraine, and the Ministry of Justice of Ukraine

20, March 2025

Kyiv, Ukraine

The Coordination Centre for Legal Aid Provision (hereinafter – the Coordination Centre), represented by its Director Oleksandr Baranov acting pursuant to the Regulation on the Coordination Centre for Legal Aid Provision adopted by the Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine dated 6 June 2012 No 504 “On the Establishment of the Coordination Centre for Legal Aid and Liquidation of the Centre for Legal Reform and Legislative Work under the Ministry of Justice”,

The Register of Damage Caused by the Aggression of the Russian Federation against Ukraine (hereinafter – the Register of Damage for Ukraine or the Register), represented by its Executive Director Markiyan Kliuchkovskyi acting pursuant to the Statute adopted by the Resolution CM/Res(2023)3 of the Committee of Ministers of the Council of Europe of 12 May 2023, and

The Ministry of Justice of Ukraine (hereinafter – the Minjust), represented by Deputy Prime Minister for European and Euro-Atlantic Integration of Ukraine – Minister of Justice of Ukraine Olha Stefanishyna, together referred to as the Parties,

having regard to the United Nations General Assembly Resolution A/RES/ES-11/5 “Furtherance of remedy and reparation for aggression against Ukraine” (14 November 2022), which recognises, *inter alia*, that the Russian Federation must be held to account for the consequences of all of its internationally wrongful acts in or against Ukraine, including making reparation for the injury, including any damage, caused by such acts, and noting that this Resolution also recognises the need to establish an international mechanism for reparation for damage, loss or injury and recommends the creation, in cooperation with Ukraine, of an international register of damage;

guided by the Resolution of the Committee of Ministers of the Council of Europe CM/Res(2023)3 establishing the Enlarged Partial Agreement on the Register of

Damage Caused by the Aggression of the Russian Federation against Ukraine (12 May 2023);

guided by the Constitution of Ukraine, the Law of Ukraine “On Free Legal Aid” (hereinafter – the Law), the Law of Ukraine “On Ukraine’s Accession to the Enlarged Partial Agreement on the Register of Damage Caused by the Aggression of the Russian Federation against Ukraine” and other legal acts aimed at implementing and protecting constitutional rights and freedoms as well as the rights of persons affected by armed aggression of the Russian Federation against Ukraine;

being aware of the necessity of ensuring citizens’ access to high-quality and timely legal aid;

aiming to ensure the maximum effectiveness of the measures undertaken in achieving common goals,

have concluded this Memorandum of Cooperation (hereinafter – the Memorandum) about the following:

Article 1. Purpose and general provisions

1.1. The purpose of this Memorandum is to consolidate the efforts of the Parties aimed at providing citizens with free legal aid and legal services related to the submission to the Register of Damage for Ukraine of claims for damage, loss or injury caused to all natural and legal persons concerned, as well as the State of Ukraine (including its regional and local authorities, State-owned or controlled entities), on or after 24 February 2022 in the territory of Ukraine within its internationally recognised borders, extending to its territorial waters, by Russian Federation’s internationally wrongful acts in or against Ukraine, as well as evidence in support of claims (hereinafter – claims for damage), and to raise legal awareness about the work of the Register, its mandate, functions and categories of claims that may be submitted to the Register.

1.2. The subject of this Memorandum is the joint activities of the Parties aimed at achieving the goal of the Memorandum by implementing the areas of cooperation defined by this Memorandum.

1.3. The Parties intend to provide mutual comprehensive support for the development of cooperation and to inform about the measures aimed at its achievement.

1.4. To ensure the implementation of the Memorandum, the Parties shall develop their relations based on the principles of partnership, maximum assistance, openness and transparency in their activities, taking into account the mandate of the Register of Damage for Ukraine as well as the tasks, implementation procedure and scope of provision of free legal aid as defined by the Law.

Article 2. Areas of cooperation

2.1. To achieve the goal of this Memorandum, the Parties agree to cooperate in the following areas:

2.1.1. ensuring by the Coordination Centre of the provision of qualified free legal aid and legal services to claimants in order to facilitate the submission of claims for damage to the Register of Damage for Ukraine;

2.1.2. provision by the Coordination Centre of free legal aid and methodological assistance to executive authorities and local self-government bodies of Ukraine on questions related to submission of claims for damage to the Register of Damage for Ukraine;

2.1.3. assisting to the Coordination Centre in fulfilling the tasks assigned to the free legal aid system by the current legislation of Ukraine, in the part concerning the provision of legal aid and legal services, and raising of awareness about submission of claims for damage to the Register of Damage for Ukraine;

2.1.4. development by the Parties of information and reference materials about the Register of Damage for Ukraine and with the purpose of providing legal aid in connection with submission of claims to the Register;

2.1.5. organising and conducting a series of awareness-raising sessions for the staff of the free legal aid system, including those providing consultations on the free legal aid 'hotline' and lawyers involved in the provision of free secondary legal aid, about the Register of Damage for Ukraine, its mandate, role and functions, categories of claims and the claims submission procedure in the Register;

2.1.6. organising and conducting in-depth trainings for the staff of the legal aid system on how to submit claims to the Register.

2.2. The Parties may also determine other areas of cooperation.

Article 3. Organisation of cooperation

3.1. With the purpose of implementation of the provisions of this Memorandum, the Parties shall, within the limits of available resources:

3.1.1. identify contact persons for consultations and development of proposals for joint implementation of tasks and activities set forth in this Memorandum;

3.1.2. fulfil their obligations both directly and through entities of the internal organisational structure of the Parties;

3.1.3. hold joint events (working meetings, consultations, etc.) with the purpose of discussing issues related to the implementation by the Parties of the provisions of the Memorandum;

3.1.4. engage representatives of public authorities, civil society organisations and academic institutions in joint activities within the frameworks established by legal acts, rules and regulations of the Register and arrangements with them;

3.1.5. exchange relevant information based on a joint initiative or at the request of one of the Parties, subject to the rules and regulations of the Register;

3.1.6. undertake to keep information confidential and not to disclose personal data that became known in connection with the implementation of the Memorandum in accordance with the requirements of the legislation and the rules and regulations of the Register;

3.1.7. use any other forms of cooperation previously agreed upon by the Parties.

Article 4. Term of validity of the Memorandum

4.1. This Memorandum shall enter into force on the day following the date of its signing by the Parties.

4.2. This Memorandum is concluded for a period of one year.

4.3. This Memorandum shall be automatically prolonged for the following year, unless one of the Parties notifies about its termination 1 (one) month prior to the expiration of each annual term.

This Memorandum may be terminated by mutual written agreement of the Parties.

4.4. In the event of termination of this Memorandum, activities that were initiated on the basis of this Memorandum and not completed during its term of its validity shall continue and be completed in accordance with the terms previously agreed upon by the Parties, except when it is impossible to complete these activities.

Article 5. Other provisions

5.1. Any amendments or supplements to this Memorandum shall be made by written consent of the Parties and shall become its integral part.

5.2. Additional documents, action plans and annexes to this Memorandum shall be its integral parts if they refer to this Memorandum, are in writing and are signed by the Parties.

5.3. The Parties shall designate authorised persons who shall carry out:

a) coordination of work during the approval of action plans and their implementation;

b) resolve practical issues arising during the implementation of this Memorandum.

5.4. The Parties shall notify each other of the appointment and change of authorised persons by sending a written notice to the other Party.

In order to implement the provisions of this Memorandum and achieve the purpose of the Memorandum, the authorised representatives of the Minjust and the Coordination Centre shall also cooperate with the Kyiv Office of the Register of Damage for Ukraine located at the following address: 8, Illinska Str., entrance 5, 3rd floor, 04070, Kyiv, kyiv.office@rod.coe.int.

5.5. Any disputes regarding the interpretation or application of the provisions of this Memorandum shall be resolved by the Parties through consultations and mutual agreement.

5.6. This Memorandum does not impose any financial obligations on the Parties that have signed it.

5.7. This Memorandum is concluded in Ukrainian and English in 3 (three) copies having equal legal force, one copy for each of the Parties.

Article 6. Details of the Parties

**Coordination Centre
for Legal Aid Provision**

Oleksandr Baranov

Director

**Register of Damage
Caused by the
Aggression of the
Russian Federation
against Ukraine**

**Markiyan
Kliuchkovskyi**

Executive Director

**Ministry of Justice of
Ukraine**

Olha Stefanishyna

**Deputy Prime Minister
for European and Euro-
Atlantic Integration of
Ukraine - Minister of
Justice of Ukraine**

